No 173. ROK 1839. ŚRODA 31 LIPCA.

Pismo to wychodzi co dziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

Imiona Rzymskie.
Jutro Piotra w Okowach.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Bolisław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27' 6''', 380	+ 9°, 6	3''', 98	Zachodni średni	Pogoda z Chmurami	
30	2	5, 626	+ 17, 6	4, 67	Pł Zachodni średni	"	
	10	4, 752	+ 13, 2	4, 94	Zachodni słaby	"	

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 15 Lipca. —

Przedsiewzięte nadzwyczajne środki ostrożności wciąż trwają i wojsko ciągle jest pod bronią w koszarach choć zupełna panuje spokojność.

Uczniowie szkoły politechnicznéj otrzymali wczoraj rozkaz nie oddalania się z instytutu, pod pozorem, że jenerał Levaillant odbyć ma przegląd i mustre z niemi, co jednak nie przyszło do skutku. Skoro postanowionem zostało ułaskawienie Barbesa, rozkaz nie wydalania się został odwołany.

Telegraficzna wiadomość z Marsylii pod dniem 13 b. m. donosi między innemi i to, że flota turecka znajdowała się pod dniem 28 czerwca w Dardanellach. Admirał Lalande znajdował się z okrętem Jena w Tenedos, reszta floty w Vurla. Angielska flota z 13tu żagli opuściła pod dniem 2 lipca brzegi Malty i zmierzyła ku Syryi.

— Londyn 13 Lipca. —

Mówią że lord Melbourne przed kilku dniami przedstawił powtórnie królowéj, że mu nie podobna prowadzić dłużéj ster rządu. Królowa miała go ze łzami prosić aby ją ochronił od wpływów torysów. Przystał nakoniec ale postanowiono po ukończeniu teraźniejszéj seryi parlament rozwiązać i w téj przerwie niczego nie szczędzić aby nakłonić największy wpływ mających wyborców na stronę ministerstwa.

Rząd otrzymał w dniu wczorajszym wiadomości z Indyi wschodnich których treść bardzo jest zaspokajającą. *Morning Chronicle* mówi o tém: »Cel rozsądnéj polityki lorda Auckland, prawie został osiągnięty przez abdykacyję Dost Muchameda Chana. Nie otrzymaliśmy wprawdzie jeszcze autentycznych doniesień, jednakże ostatnie wiadomości z Indyj wschodnich dają to przewidzieć. Ministeryalny *Globe* mówi że stosownie do odebranych przez Konstantynopol wiadomości, wojska angielskie wkroczyły do Kandahar, a Dost Muchamed Chan rezygnował na korzyść szacha Sudszy.

— Haga 13 Lipca. —

Pierwsza izba stanów jeneralnych została zwołaną na przyszły czwartek (18) dla przyjęcia rozmaitych uwiadomień ze strony rządu. Obecnie marynarka hollenderska składa się z 46 okrętów z których największe mają po 84 a najmniejsze po 14—7 dział; pomiędzy temi ostatniemi znajdują się 5 uzbrojonych statków parowych. W ogóle statków wojennych liczą 64 a na nich 2378 dział.

Dwa okręty bojowe o 84 działach stoją w Amszterdamie, jeden w Bliessingien a jeden buduje się w Rotterdamie.

Handelsblad pisze z Breda 11 lipca: »Od przywrócenia wolnego związku z Belgiją znacznie wzmógł się przejazd przez nasze miasto. Liczba podróżnych z Hollandyi do Belgii jest bardzo znakomitą tak że za dyliżansem udaje się po dwa, trzy a niekiedy cztery wozy dodatkowe. Z Belgii także wiele przybywa, zdaje się jednak że liczba ich mniejsza jest niż tych którzy do Belgii się udają.

— *Dnia* 15 *Lipca.* —

Podług *Handelsblad* wieś Luxemburska Martelange, która groziła rozpoczęciem nowego sporu między Belgiją i Holandyą, została przez porozumienie się obu gabinetów, ogłoszona tymczasowo za neutralną.

Jego K. Mość, postanowił nową organizacyę armii. Piechota podzieloną zostaje na 3 dywizye, każda po dwie brygady a jazda na brygadę ciężką i lekką. Dywizye piechoty dowodzone będą przez jenerałów-poruczników Barona van Geen, księcia Bernharda sasko-wejmarskiego, i de Faurago. Pierwszą brygądą pierwszéj dywizyi dowodzić będzie xiąże Oranii, który z swoją młodą małżonką onegdaj wieczorem przybył w pożądanem zdrowiu do Arnheim i tamże z wielkiemi uroczystościami został przyjęty. JJ. KK. Wysokości odbędą pojutrze wjazd do stolicy królewskiéj.

— *Bruxella* 16 *Lipca.* —

Emancipacion utrzymuje, że rząd belgijski, pośle sześciu reprezentantów do Niemiec, to jest do Frankfortu, München, Stutgartu i Karlsruhe, Drezna, Hanoweru i Hamburga, którzy także między siebie rozdzielą reprezentacyę rządu belgijskiego w innych drobniejszych państwach rzeszy. Naczelnik pierwszéj z wymienionych missyi, (w Frankforcie.) mieć będzie tytul pełnomocnego ministra.

Czytamy w *Journal d'Anvers.* Liczba cudzoziemców, którzy od dwóch tygodni przybywają do Antwerpii; mianowicie z Anglii i Hollandyi, jest bardzo znaczną. Wszędzie przyjmowani są z wielką radością. Ostatnie uregulowanie istniejących jeszcze między Hollandyą i Belgją nieporozumień może wiele jeszcze rządowi podać do roztrząsania. Ale spokojność i zgoda między mieszkańcami obu narodów, są już dostatecznie ustalone.

— *Saragossa* 6 *Czerwca.* —

Jenerał Leopold O'Donnell, który jak wiadomo został mianowany naczelnym wodzem armi centralnéj i jeneralnym kapitanem Aragonii i Walencyi, przybył tu wczoraj w towarzystwie kilku sztabs-officerów i dziś z rana odjechał do Carinyena.

Jenerał Mir przedsięwziął poruszenie przeciw Calanda, gdzie znajdują się cztery bataliony karlistoskie. Zdaje się że niewątpliwie przyjdzie do bitwy.

— *Konstantynopol* 3 *Lipca.* —

Dostrzegacz Austryacki donosi z Konstantynopola 3 lipca o wstąpieniu na tron nowego Sultana, o pogrzebie zmarłego i o zmianach zaszłych w najwyższych urzędach.

»Przypadła w godzinach rannych dnia 1 lipca śmierć Sułtana Machmuda była dopiero objawioną mieszkańcom stolicy o godzinie 1 po południu, przez wystrzały z dział bateryjnych i okrętowych, i przez publicznych wywolaczy, którzy również ogłosili wstąpienie na tron najstarszego syna Abdula Medszida. Zaraz po zgaśnięciu Sułtana Machmuda udali się dwaj dostojni zięciowie Halil i Said paszowie i prezes rady państwa Chosrew pasza do następcy tronu Abdul Medszida, który się znajdował w domu leżącym w bliskości Tszamlidsza aby mu donieść smutną wiadomość o śmierci ojca. Po przejściu pierwszego smutnego żalu, udał się Sułtan w licznem orszaku do dawnego seraju, do którego także prawie jednocześnie przybył obrzęd pogrzebowy. Zwłoki zostały wprowadzone do Sunnet Odasi (sali płaszcza proroka) do któréj się także w krótce udeł Sułtan Abdul Medszid i tam oddał się modłom. Ztamtąd udał się Jego Wysokość do sali tronowéj, aby odebrać hołdy wielkich dygnitarzy państwa, i rozkazać aby zwłokom dostojnego jego ojca oddano cześć przynależną i ostatnią przysługę. O 4 godzinie po południu zaczął się uroczysty obchód pogrzebowy. Najpiękniejszą mową jaką tylko na pochwałę zmarłemu monarsze powiedzieć można, jest zapewne powszechna żałoba, którą śmierć jego okrywa wszystkie klasy ludności, jakiegokolwiek narodu i religii, i która się przy tym obchodzie najwyraźniéj ukazała. Zwłoki Sultana Machmuda zostały odprowadzone do cyrkułu Falzi Paszy na stosowne miejsce w bliskości »spalonego filaru,« gdzie rozpoczęto już budować Tirbe (mauzoleum.) Godną uwagi jest okoliczność,

że przed 20 laty w tym samym kiosku Tszamidsza i matka Sułtana Machmuda zgasła.

Zaraz po wstąpieniu swojem na tron, Abdul Medszid wydał rozkaz do wojska i floty w małej Azyi, aby wszystkie kroki nieprzyjacielskie z Ali Paszą, ustały, taki postępek zrządził w stolicy najpomyślniejszy skutek i uczynił nadzieję że poróżnienia z władcą Egiptu w dobry sposób się ukończą.

Uroczystość przypasania szabli, co w ottomańskim państwie zastępuje miejsce koronowania, ma się odbyć 11 b. m. z właściwą wystawnością. Policya tego dnia rozciągnęła największą baczność, straże wszędzie były podwojone i znaczne oddziały patrolowały w dzień i w nocy po wszystkich ulicach miasta i przedmieść. Powszechna spokojność niczem nie była zakłóconą.

Rozmaitości.

BIOGRAFIA TEGOCZESNA,

Eugieniusz Scribe.

(Dokończenie).

Ponieważ miło jest poznać ludzi o których sława korzystnie nam mówi, dodamy tu niektóre jeszcze szczegóły względem pana Scribe.

Wzrost jego nie jest wysoki, obejście jego jest przyjemne, twarz wyraża zamyślenie ale objęcie jego jest szybkie. Mało było ludzi na świecie szczęśliwych od niego, i mało kto bardziej na to zasłużył, nie przez wielkie dzieła, ale przez drobne które jednak dowodzą wielkich zdolności: Pan Scribe jest ostatnim z téj szkoły delikatniéj pisarzy dramatycznych, która zaczyna się od Lesage a stopniami doszła do Picarda który ją udoskonalił w teatrze. Jest to talent dowcipny, charakter ulubiony, z wszystkiemi przymiotami wyższemi umysłu, które niższemi są tylko od jeniuszu.

Pan Scribe jest szczęśliwym w swej sławie, ponieważ większa część sztuk jego dotychczas bardzo są ulubionemi na najlepszych teatrach Paryzkich. Napisał piękne libretti do oper, piękne opery komiczne dla teatru Feydeau; tworzył komedye, układał romanse, improwizował piękne wiersze, był poetą i pisarzem świetnym, stosownie do przyjęcia świata, ani mniéj ani więcéj, i na téj drabince, był pisarzem równie subtelnym, jak bogatym w przymioty. Nie ma on przenikających spojrzeń, dowcipnych rysów, wesołości rozważonéj jak Mariveau, ani komicznością łatwiéj i głębokiéj znajomości ludzi jak Destouches, jego zapał, jego dowcip nie nadają mu tak świetnych i wesołych rzutów jak u Regnard, mniéj on tchnie życiem; jest on jako autor komiczny z rodziny Colin d'Harlevillo, Audrieux, w scenach lekkich Picard, w dramach miejskich Gresset; w świetnych dniach jego zdaje się że w rękach jego znajdowało się stępiałe nieco pióro Bet au marchais.

Jeśli pod względami gatunkowemi wprost nie jest on wyższym ani równym z swemi mistrzami, ma za to swoje wyłączne przymioty: trafność uwagi, giętkość i elegancyą stylu, prawdziwą obfitość słów uderzających, których nikt nie znajduje z mniejszém jak on wysileniem. W sztuce odcieni chwytąon najulotniejsze najbardziéj zatarte i z łatwością przechodzi do rysunku jasnego, do myśli któréj znacznie od razu daje się pojąć. Jest to człowiek dowcipny, jakkolwiek wielką byłaby ilość pożyczonych przedmiotów w jego kompozycyach, i istotnie tém więcéj posiada dowcipu, że jest uderzającym we wszystkich swoich sztukach. Nie potrzeba było żeby pan Scribe podobnym był do swoich poprzedników. Wchodząc w rodzinę ludzi którzy mają przywiléj uczenia nas i czynienia mędrszemi, którzy nas poprawiają rozrywając nas, potrzebował tylko przenieść swoje własne przymioty, swoje pojęcie, i blask dowcipu. W epoce przedajnéj i prozaicznéj pan Scribe był jednym z najzręczniejszych pisarzy, i byłby równie zręcznym w każdéj innéj epoce; zawsze uważanoby go jako jeden z tych umysłów myślących, ruchomych, które tu i owdzie zatrzymują się, niekiedy niżéj, a niekiedy na równi z mistrzami.

Pan Scribe przyjętym został do akademii francuzkiéj 28 stycznia 1836 roku. Kompletny zbiór jego wydanym został w 18stce, i to wydanie znalazło niezmierny pokup. Jego dzieła teatralne przedrukowane znowu były w 8ce na pięknym papierze, z ładnemi winietami, sztychowanemi podług rysunku znakomitych artystów. To wydanie ogłoszono było przez p. Aimé Audres i to z największém staraniem. Sam pan Scribe zajął

się jego przejrzeniem, tak iż wszystkie komedye jego znajdują się tam tak napisane jak on mieć chciał. To wydanie może stanowić ozdobę pięknego księgozbioru, składa się ono z 20 tomów in *8vo* i stanowi repertoar najżywszy, najbardziéj urozmaicony, najprzyjemniejszy do czytania, jaki literatura francuzka posiada. Zalecić go można równie ludziom światowym, jak samotnikom, jednym dla tego aby poznali nowe towarzystwa, drugim aby się rozweselili wspomnieniami. Nie wiemy jakieby z nowoczesnych dzieł tyle posiadało zajęcia i nacechowane było takim talentem delikatnym i urozmajconym. Popularność pana Scribego tak jest rozszerzoną, że wydanie tak kosztowne dzieł jego jest jedną z najświetniéj uwieńczonych spekulacyi księgarskich w naszych czasach.

Jeziora Amerykańskie.

Pięć największych jezier ameryki północnéj zawiera przeszło 14,000 mil sześciennych wody, a zatém więcéj niż połowę, wszystkiéj wody słodkiéj jaka się znajduje na ziemi.

— W jednym ogrodzie w Perpignan, hortensia dosięgła nadzwyczajnego wzrostu, 3ch przeszło łokci i 15 łokci obwodu. Znajduje się na niéj 1573 kwiatów, te które zwrócone są ku wschodowi mają piękny błękitny kolor; przypisują to téj okoliczności, że korzenie od téj strony znajdują się zapewnie w ziemi zawierającéj żelazo.

Doniesienia Urzędowe.

Ceny zboża w czterech gatunkach na targowicy publicznéj dochodzone i ułożone.

D. 29 i 30 Lipca 1839 r.		1. Zł	1. gr	2. Zł	2. gr	3. Zł	3. gr	4. Zł	4. gr
Korzec	Pszeniey..	19	15	18	—	17	—	15	—
—	Zyta........	9	10	9	—	8	15	7	20
—	Jęczmien:	7	6	6	15	6	—	5	21
—	Owsa.......	6	20	6	10	5	24	5	—
—	Grochu.....	8	—	7	—	6	18	6	—
—	Jagieł.......	24	—	21	—	—	—	—	—
—	Rzepaku..	13	15	12	—	—	—	—	—

Tatarki korzec po zpł. 6 gr. 20.
Zimniaków korzeo po złp. 3 gr. 22.

Burzyński adj. Zast. K. T.

Ceny bydła z targu dnia 23 *Lipca* 1839 r.

Wół ważący mięsa funt. 550 sprzedany za złp. 180, funtów 500 złp. 164, funt. 450 złp. 158, funt. 400 złp. 138, 350 100, funt. 300 złp. 80, funt. 250 złp. 70, funt. 200 złp. 58. Krowa funt. 269 złp. 68, funt. 196 złp. 48. Cielę funt. 48 złp. 15. Wieprz karmny funt. 198 złp. 74, chudy funt. 146 złp. 41.

Burzyński adj. Zast. K. T.

LOTERYA KRAJOWA.

W 879 ciągnieniu dnia 31 Lipca 1839 r. w przytomności osób od rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

76. — 23. — 84. — 15. — 59.

Przyszłe ciągnienie 880 przypada dnia 7 Sierpnia 1839 r.

Prawnie zajęte ruchomości jakoto: łóżka, lustra, zegar stołowy, krzesła, lichtarze i t. p. sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą w Sukiennicach w d. 2 sierpnia 1839 r. o godzinie 10 rannéj. Chęć licytowania mających na czas i miejsce podpisany z gotówką zaprasza.

Kraków d. 30 lipca 1839 r.

Karol *Koisiewicz* Kom. Sąd.